

LAVO Kummoinen Katri

22.11.2017
JULKINEN

Asia

Muutettu direktiiviehdotus tavarán etämyynnistä

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 25/2015 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ehdotus on osa digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaa, joka pyritään Eurooppa-neuvoston 19.10.2017 hyväksymien päätelmien mukaan viimeistelemään vuoden 2018 aikana.

Puheenjohtajavaltio Viro on ilmoittanut, että tavarán kauppaa koskevaa muutettua ehdotusta käsitellään sen kaudella kahdessa työryhmäkokouksessa, joista ensimmäinen pidetään 27.11. Käsittelyaikataulu ja käsittelyn tavoitteet Bulgarian puheenjohtajuuskaudella kevätkaudella 2018 eivät ole vielä tiedossa.

Suomen kanta

Suomi pitää tervetulleena sitä, että komissio ehdottaa tavarán verkkokauppaa koskevan direktiiviehdotuksen soveltamisalan laajentamista siten, että säännökset koskisivat tavarán kauppaa siitä riippumatta, mitä myyntikanavaa elinkeinonharjoittaja käyttää. Komission alkuperäinen ehdotus oli omiaan tekemään oikeusjärjestelmästä monimutkaisemman ja aiheuttamaan siten hankaluuksia niin kuluttajille, elinkeinonharjoittajille kuin valvontaviranomaisille.

Eräitä lähinnä teknisluonteisia muutoksia lukuun ottamatta komissio ei ehdota muutoksia säännösten sisältöön. Ehdotus sisältääkin edelleen ne erityisen ongelmallisia pidetyt säännökset, jotka on mainittu valtioneuvoston kirjelmässä eduskunnalle jaksossa 6 (U 25/2015 vp, s. 10). Kuluttajien kannalta ongelmallisinta on elinkeinonharjoittajan virhevastuun rajautuminen kahteen vuoteen. Elinkeinonharjoittajien asemaa heikentäisi puolestaan merkittävästi kuluttajan oikeus purkaa tavarán kauppa silloinkin, kun virhe on vähäinen, yhdistettynä siihen, että kuluttajalla ei olisi enää velvollisuutta ilmoittaa virheestä

määräajassa ja että virhettä koskevaa oletussäännöstä sovellettaisiin kahden vuoden ajan.

Tavarankauppaa koskevia säännöksiä uudistettaessa on otettava huomioon myös digitaalisia sisältöjä ja palveluja koskevasta direktiiviehdotuksesta saavutettu neuvoston yleisnäkemys. Näiden kahden direktiivin säännösten tulee olla linjassa toistensa kanssa, ellei ole painavaa perustetta yksittäisessä kysymyksessä omaksua eriävää ratkaisua.

Suomi pyrkii direktiiviehdotusta koskevissa neuvotteluissa aikaansaamaan muutoksia edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti.

Pääasiallinen sisältö

Komissio ehdottaa tavarankauppaa koskevan direktiiviehdotuksen soveltamisalan laajentamista siten, että säännökset elinkeinonharjoittajan virhevastuusta koskisivat tavarankauppaa siitä riippumatta, mitä myyntikanavaa elinkeinonharjoittaja käyttää. Direktiivi kumoaisi toteutuessaan tavarankauppaa koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY.

Soveltamisalan laajentamisen lisäksi komission muutettu ehdotus sisältää seuraavat muutokset verrattuna alkuperäiseen komission ehdotukseen (COM(2015) 635 final):

- Direktiiviä ei sovellettaisi digitaalista sisältöä sisältäviin aineellisiin välineisiin, kuten CD-levyihin, jos välinettä käytetään vain digitaalisen sisällön toimittamiseen. Alkuperäisessä ehdotuksessa käytettiin soveltamisalapoikkeuksen yhteydessä virheellistä termiä ”pysyvä väline” (1 artiklan 3 kohta);
- Jäsenvaltiolla olisi oikeus rajata säännösten soveltamisalasta pois julkisessa huutokaupassa myytävien käytettyjen tavaroiden kauppa (1 artiklan 4 kohta);
- Määritelmiä koskevaan artiklaan on lisätty tuottajan määritelmä (2 artiklan d kohta) ja poistettu etäsopimuksen ja pysyvän välineen määritelmät;
- Takuita koskevaan 15 artiklaan on lisätty pysyvän välineen määritelmä (15 artiklan 3 kohta) ja jäsenvaltioiden toimivaltuutta antaa säännöksiä takuuseen liittyen seikoista, joista direktiivissä ei säädetä, on muokattu (15 artiklan 5 kohta);
- Ehdotukseen on lisätty siirtymäsäännökset, joiden mukaan direktiiviä ei sovelleta ennen täytäntöönpanoajan päättymistä tehtyihin sopimuksiin (20 artiklan 1 kohta).

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT-sopimuksen 114 artikla, määräenemmistö neuvostossa, yhteispäätös Euroopan parlamentin kanssa

Käsittely Euroopan parlamentissa

IMCO on vastuuvaliokunta (raportoija Pascal Arimont/PPE).
Lausuntovaliokuntia ovat JURI (raportoija Heidi Hautala/Vihreät) ja CULT.

Kansallinen valmistelu

Oikeusministeriö järjesti digitaalisen sisällön toimittamista ja tavarantoimittajien koskevista direktiiviehdotuksista 14.1.2016 kuulemistilaisuuden, johon oli kutsuttu keskeiset viranomaiset ja elinkeinoelämän ja kuluttajien järjestöt. U-kirjelmäluonnos käsiteltiin lisäksi EU-jaostossa 8 (sisämarkkinat).

Oikeusministeriö järjesti tavarantoimittajien koskevasta muutetusta ehdotuksesta 15.11.2017 kuulemistilaisuuden, johon oli kutsuttu keskeiset viranomaiset ja elinkeinoelämän ja kuluttajien järjestöt. Luonnosta U-jatkokirjeeksi käsiteltiin lisäksi sisämarkkinat -jaoston (EU-8) kirjallisessa menettelyssä 16.11. - 21.11.2017.

Eduskuntakäsittely

TaV 2/2016 vp. U-kirjettä on talousvaliokunnan lisäksi käsitelty myös lakivaliokunnassa.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kulutustavaroiden kaupasta säädetään kuluttajansuojalain (38/1978) 5 luvussa. Lisäksi kuluttajansuojalain 9 luvussa on taloelementtien kauppaan koskevia erityissäännöksiä. Muutetun ehdotuksen myötä elinkeinonharjoittajan virhevastuuta koskevat säännökset eivät enää muodostuisi erilaisiksi siitä riippuen, mitä myyntikanavaa elinkeinonharjoittaja käyttää.

Kuluttajansuojalainsäädäntö kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 10 kohdan mukaisesti.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotukseen liittyy vaikutusarviointi (SWD(2017) 354 final). Se täydentää komission alkuperäisestä ehdotuksesta tehtyä vaikutusarviointia SWD (2015) 274 final.

Sopimusoikeudellisen lainsäädännön nykyistä pidemmälle menevä harmonisointi on omiaan parantamaan yritysten edellytyksiä käydä rajat ylittävää kauppa sisämarkkinoilla. Toisaalta säännösten muuttuminen aiheuttaa yrityksille kertaluonteisia kustannuksia sen johdosta, että niiden on mukautettava prosessinsa uusiin säännöksiin.

Komission muutetusta ehdotuksesta tekemän vaikutusarvioinnin mukaan yrityksille aiheutuu EU:n laajuisesti kertaluonteisia kustannuksia ehdotettuihin säännöksiin mukautumisesta 21,4 miljardia €. Yritysten puolestaan arvioidaan säästävän 20,8 miljardia € laajentaessaan tulevaisuudessa toimintaansa rajat ylittävässä verkkokaupassa. Lyhyellä aikavälillä kustannukset ylittävät siten kustannusten säästön, mutta komissio arvioi kuitenkin, että keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä säästöt muodostuvat suuremmiksi kuin kustannukset, koska yhä useammat yritykset käyttävät useampia myyntitapoja ja ovat valmiimpia laajentamaan toimintaansa useampiin jäsenvaltioihin.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Digitaalisia sisältöjä koskevaa direktiiviehdotusta koskeva yleisnäkemyks hyväksyttiin OSA-neuvoston kokouksessa kesäkuussa 2017. Ehdotusta koskevat trilogineuvottelut EP:n kanssa käynnistynevät alkuvuonna 2018.

Ankarista yrityksistä huolimatta digitaalisia sisältöjä ja digitaalisia palveluja koskevaan yleisnäkemykseen ei onnistu saamaan säännöstä, jonka mukaan jäsenvaltiolla olisi halutessaan mahdollisuus asettaa kuluttajalle velvollisuus ilmoittaa palvelun tarjoajalle hankkimassaan tuotteessa havaitsemastaan virheestä kohtuullisessa ajassa uhalla, että kuluttaja muutoin menettää oikeuden vedota virheeseen. Todennäköistä onkin, että tämän kaltaisen säännöksen saaminen tavarankauppa koskevaan ehdotukseen on yhtälailla vaikeaa.

Asiakirjat

Muutettu ehdotus tietyistä tavarankauppa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY kumoamisesta (COM(2017) 637 final)

Commission Staff Working Document on the Impacts of fully harmonised rules on contracts for the sales of goods (SWD(2017) 354 final)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Katri Kummoinen, oikeusministeriö, puh.02951 50266

EUTORI-tunnus

EU/2015/1681, EU/2015/1683, EU/2015/1697

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa
Tiedoksi
